

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Égész évre — — 40 Lei. Negyed évre — — 10 Lei.
Fél évre — — 20 „ Egyes szám ára — — 1 „
Nyilttér soronként 5 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
M megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, főbbszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Elkallódó értékek.

A bodza bogyo.

Ki ne ismerné a kertek végében, színek, istállók, kerítések árnyékában meghúzódó bodzafát? A gyümölcsfákat, rózsatöveket stb. a gondos kertész tisztogatja, nyesegeti, ápolja, a bodzafa mindezt nem igényli. Kárt nem tesz, hasznót sem hajt. — Nem törődik vele senki, nem veszik észre létezését, egy amolyan hétköznapi szürke existenciához hasonlítható, aki minden nevezetesebb zökkenés nélkül éli világát.

Dioskurides, Hippokrates ókori, Theophrast, Galeu középkori írók és tudósok munkáikban nemcsak megemlítik, de hosszasan is foglalkoznak vele.

A kínaiak, japánok set-kotz-mo-kah-nak, az arabok aktha-nak, a germánok holunder, Holler-nek (Holla Istennőnek szentelt fa) nevezik, a poroszok őseinél szent fa volt, az orosz — így mondja egy schweizi tudós — „bodzának“, gyümölcsét pedig „bogyó“-nak mondja. Az nem kétséges, hogy „bodza“ szláv eredetű, de hogy a bogyót oroszul is bogyónak mondják, azt kétségbe vonjuk.

Ha már az ókor és középkor is foglalkozik a bodzával, úgy azon eredményre kell jussunk, hogy nem is oly haszontalan fa vagy bokor a bodza.

És tényleg, Dioskurides, Hippokrates megírja, hogy az ókor borkereskedői többek között borfestésre használták a bodza bogyót. A XIX. és XX. század szerves chemiája már elejti az ilyképpen való festést és inkább anilint használ. Felvetődik azon kérdés, hogy vajjon melyik borkereskedő volt a hamisító, az ókori, vagy az ujkori-e? Erre nem fele-

lünk, az idevágó § ugyanis tisztán megmondja.

A germánok, nők és férfiak egyaránt, haját és arcot festettek vele. A férfi a violaszínű arccal harciasabbnak akart kinézni, az ókor hölgyei ellenben már akkor tetszeni akartak. Emlékezzünk a nem is oly régi multra, amikor simi helyett tangóztak, a bájos hölgyek hajukat és arcukat violaszínű puderral piperezték. Miben különböztek tehát az ókor és a ma hölgyei? Oh kérem semmiben, mert a középkor bájos hölgyei is szerettek tetszeni, akárcsak ma.

Amíg a modern, főleg a gyógyszerészeti chemia nem tűzte ki célul, hogy csupa mesterséges, de drága gyógyszerrel lássa el a szenvedő emberiséget, addig a bodzafa virága és bogyoja szolgáltatta többek között a gyógyszer mindazon betegségek ellen, amelyeket izzadás útján igyekeztek gyógyítani. Ha tehát az orvos azt akarta, hogy a páciens izzadjon, bodzavirág-teát, avagy bogyót rendelt. Boldog kor, amidőn a család fő nem a prezentált számlától, hanem a bodzától izzadt! Manapság? — Ja kérem, manapság az egészen más. Fejfájás — aspirin, fogfájás — aspirin, rheuma — aspirin, izzadni — aspirin, minden baj ellen aspirin. Ha a csecsemőnek migrénje van (ez nemsokára modern lesz) alighanem aspirinnel gyurják, etetik.

Nem tagadható, hogy az aspirin, ha nem is univerzális szer, sok minden ellen ha nem is jó, de használ, már a tömegsuggestion által is. Mert kérem az az aspirint gyártó cég nem hiába ölte bele nehéz millióit a reklamirozásba, tudta ő jól, hogy ha sikerül elérni azt, hogy köztudatba menjen át, hogy az aspirin feltétlenül használ mindenféle reklamirozott betegségeknek, ő a kiadott milliókat busás ha-

szonnal besöpri. El is érte ezen célját. Orvos, vagy orvosi rendellet nélkül is az első dolog rosszullétnél aspirint nyelni. Nem csodálnám, ha maholnap a pólyás baba könnyebb rosszullétnél elbőgné magát, hogy a-a-spiri-ri-i-i-nt! Mit neki az ánizs, vagy a bodza, aspirint neki!

Nem csoda tehát, ha a szerénybodzát elfelejtettük. Pedig szegény hamupipőkéje a növényeknek, ha virágzik, messzire világít, ha bogyoja érik, messzire sötétlik, mintha azt ordítaná, hogy „emberek könyörüljétek, szedjétek engem is le, érdemes vagyok erre“.

Hogyisne, mért szedném le, mire is használhatnám mondják sokan.

Tévedés nyájas olvasó! Az almát, a körtét stb. leszedjük s értékesítjük, miért nem lehetne ugyanazt a bodzafa gyümölcsével tenni? Oly nehéz szükös időket élünk, hogy tiszta vétek volna nem felhasználni mindent, amit pénzé lehet tenni.

És lehet-e a bodzabogyót is pénzé tenni? De bizony lehet; egy élelmes patyikus ép e napokban figyelmeztette városunk és a környék lakosságát arra, hogy hajlandó bármely mennyiségű érett, szár nélküli bodzabogyót vásárolni.

Egy ügyes háziasszony, háziur, gazdász stb. ezt az alkalmat kihasználja és időt talál arra is, hogy gyerekekkel, cselédekkel stb. a bodzabogyót leszedesse és az említett patyikusknál készpénzre beváltassa.

Nem szégyen egy ily kicsiny mellékjövedelem, nem sok dolgot ad s mégis hajt!

Fel tehát, asszonyok, férfiak, főképpen azonban gyerekek, szedjünk érett bodzabogyót, ne resteljétek lemenni a kert végébe és összeszedni és váltsuk be pénzre a Graffius-féle gyógytár udvarában, ahol naponta délután 4-től este 8-ig átveszik a gyűjtött bogyókat.

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Petőfi Hunyadmegyében.

Írta: Dr. Kristóf György.

I.

Petőfi két ízben fordult meg Hunyadvármegye földjén. Első ízben 1849. évi február 6—9. között.

Ismeretes dolog, hogy Petőfi nemcsak dalnoka volt a szabadságnak, hanem sietve sietett karddal is küzdeni érte. Az erdélyi hadsereghez vágyott, melynek legendás vezére Bem volt, a lengyel szabadsághős. 1849. január 13-án kapja meg áthelyezését, január 25-én csatlakozik Bemhez Szelindeken. Ettől kezdve mint segédtsit február 8-ig Bem táborában tartózkodik. Részt vesz a szelindek-szebeni csatában s a híres vizaknai ütközetben, ahol a gróf Eszterházi Kálmán is elvesztette félkarját s amely ütközet Bem visszavonulásával végződött. Petőfi a szelindeki csatáról a Hivatalos Közlönynek tudósítást is írt.

A vizaknai veszített csata után elrendelt visszavonulás célja az volt, hogy további döntő csata kerülésével addig hátráljon a lepadt honvéd hadsereg, míg az Alföldről

segítségül rendelt Beke őrnagy vezérlete alatt közeledő tartalékkal egyesülhet, hogy aztán a siker reményével bocsátkozzék döntő harcba. A visszavonulás folytonos hátrésharcok között ment végbe, Szerdahely (febr. 4.), Szászsebes (febr. 5.) Szászváros (febr. 6.) állomásokon tartva éjjeli pihenőt.

Különösen Szászsebes volt veszedelmes. Majdnem az egész éjjel csatározással telt el, mert nemcsak a nyomon követő s erejében elbizakodott császári-osztrák sereg, de a gyulafehérvári ugyancsak osztrák helyőrség egyaránt támadta az elcsigázott és didergő honvédeket. Nem is két tűz, de egész gyűrűveszedelem vette körül Bemét, amelyből csak csellet tudott február 6-ára virradólag kivergődni. Czetz, Bem vezérkari főnöke és Petőfi egyaránt megemlékeznek erről a veszedelmes kelepcéről, amelyből csak Bem találékony-sága által menekültek meg. Febr. 6-án történt a visszavonulás Szászsebesről Szászvárosra ugyancsak állandó és kemény tüzelés között. Nagy hó és csikorgóan zord hideg ülte meg az egész Kenyérmezőt. Majd mindenik falunál kemény csatározás folyt. Sötét este lett, mire folytonos tüzelés közben Bem és serege bevonulhatott.

Az elcsigázott és folytonos tűz között hát-

ráló sereg minden egyes emberére ugyancsak ráért volna a pihenés. Ámde az ellenség állandóan sarkukban volt s így az igazi pihenésről szó sem lehetett. A legénység java része el sem volt szállásolva, hanem Szászváros főterén ütött tábor s ott jobbra talpon huzta át ezt a kinos február 6—7 közötti éjszakát. Ki volt merülve maga Bem, a fővezér is. Bem és tábori tisztjei a főterén, az ott éjszakázó csapat közelében, a Lészay-féle emeletes házban voltak elszállásolva.

E ház akkori tulajdonosa dr. Lészay László hírneves orvos volt, ebben az időben az 1848-iki országgyűlésen Szászváros szék képviselője. Lészay László, mint togátus diák és a szászvárosi ref. kollegiumnak egy ideig köztanítója, levelezésben állott Kazinczy Ferencsel, P. Thewrewk Józseffel. Irodalmi, társadalmi és politikai körökben egyaránt becsült férfiú volt, s a szászvárosi magyarságnak mindenkor egyik lelkes vezére. Mikor 1849 febr. 6-án Bem és vezérkara az ő házában volt bekvártélyozva, Lészay László az országgyűlésen volt. — De családja a lehető legnagyobb vendégszeretettel fogadta Bemét és tisztjeit. A családi visszaemlékezések szerint Bem vacsora után nyomban pihenőre tért s jóízűen aludt hajnalig. Tisztjei azon-

Aztán gyerekek, nem kell félni a perceptor bácsitól, a ti zsebpénzetek nem esik a f. cularis adónem alá, majd annak a szegény patyikusnak a torkára illeszti a beretvát annak idején, titeket nem bánt. Tehát gyűjtsétek bátran sokat és vigyétek el a gyűjtőhelyre, ahol a gondosan szedett bogyókat átveszik s készpénzzel fizetik.

Csináljunk már egyszer mi is egy kis forgalmat, reánk fér a mellékjövedelmecke is, akinek kerti bodzafája és rajta gyümölcse van, szedje le ha érett és értékesítse. Még mindig jobb egy rongyos bodzafa mint kapitális, mely kamatot hajt, mint az alvás és nem haladás a korral, vagy egy derékalj bolsevik papirrubel. Gyűjtsük és értékesítsük a bodza bogyóját! *Ergast.*

— Erdélyi telefonhálózata. A kolozsvári posta-, táviráda és telefonigazgatóság most adta ki az erdélyi, bánati és a csatolt részek telefonállomásainak betűrendes névjegyzékét. A vaskos füzet, amelyet Mocianu állított össze, főleg az interurban beszélgetések megkönnyítésére szolgál. A román elnevezések mellett közli az állomások magyar neveit is, valamint azt, hogy a fővonalokról milyen mellékvonalak ágaznak el.

— A dévai szociális biztosító pénztár orvosainak gyűlése. A dévai szociális biztosító pénztár orvosai f. hó 15-én, szombaton 9 órai kezdettel gyűlést tartottak dr. Meskó Aladár főorvos elnökletével. A felülvizsgálási, segélykiutalási és orvosi személyes ügyek megtárgyalása után a betegsegélyző gyógyszerárainak adminisztrációs dolgait beszéltek meg. Minden betegsegélyzői orvos ugyanis kis házigyógyszertárral van ellátva, azonban Petrozsényban, Lupényban és Vulkánban, vagyis a Zsilvölgyében a pénztár rendes gyógyszerárakat szándékszik a közel jövőben megnyitni. Azután megbeszélték, hogy nemsokára röntgenyógyításra is át fognak térni, mivel a pénztár a géphez szükséges dolgokat már megrendelte s így ma holnap mi sem áll útjába, hogy ezt az üdvös dolgot is bevezessék. — Dr. Meskó főorvos különben is most tért vissza külföldi utjáról, ahol a röntgenyógyítás terén is bőséges tapasztalatokat szerzett. Az orvosi drágasági segély megállapítását egy bizottságra bízták, amelynek megválasztása után a gyűlés délután 4 órakor véget ért.

ban, akik a lakás emeleti részén voltak elszállásolva, majdem az egész éjszakát ébren töltötték, csendes poharazgatás közben beszélgetve meg a hadi eseményeket. Petőfi ebben a poharazgatásban alig vett részt. Lészay Lászlóné, Zudor Judith asszony, aki csak néhány év előtt halt meg többször elmondta nekem azt a családi visszaemlékezést, hogy Petőfi tisztársaitól elkülönülten, egy kanapén szenderegve húzta át az éjszakát. Ezt a kanapét a család, mint becses ereklyét sokáig őrizte. 1912-ben közbenjárásomra fel is ajánlotta a Petőfi-ház muzeális tárgyául.

Az akkori ör. Kéry Gyula nagy örömmel fogadta el az adományt. Am a felszállítás egyre később s már — a család el-kihalván — lehetetlen is. Ugyancsak terv maradt a zászvárosi magyarságnak az a kegyeletes szándéka, amit szintén mintegy 10 év előtt határozott el, hogy a Lészay-házon emléktáblával fogja megörökíteni azt a tény, hogy Bem apó és petőfi Sándor 1849. febr. 6-án ebben a házban töltötték az éjjelt.

Febr. 7-én kora hajnalban folytatta Bem a visszavonulást, de újra csak kemény hátrvédharcok között. — Szászvárostól nyugatra, egész Pad községig állandóan kemény tusát

KÖZGAZDASÁG.

Megjelent az új terményrendelet. 250 leu a buza maximális ára. Visszavonták a régi permiszeket.

A „Monitorul Oficial“ legutóbbi száma közli a kormány terményrendeletét, amely szabályozza a forgalmat és maximálja a buza árát. A rendelet hivatalos szövegének magyar fordítását itt adjuk.

Mit lehet exportálni?

1. szakasz. Árpának, árpakásának, zabnak, babnak, borsónak, lencsének, lóhere- és lucernamagnak szabad a belső forgalom és a kivitel.

2. szakasz. A kivitelnél az ideai tarmés után fizetendő díjakról szól.

3. szakasz. A vámdíjak jó árfolyamu devizákban, vagy készpénzben fizetendők.

4. szakasz. Ezekre a díjakon kívül a községeknek, vagy a megyéknek a törvényben megállapított díjazat kivéve bármilyen díjakat szedni tilos.

A gabonafélék kivitele tilos.

5. szakasz. Buza, rozs és ezek malomtermékeinek, valamint repcefélék, sárga mustár, vadrepce, lenmag, kendermag, napraforgó és tökmag, valamint ezek termékeinek a belső forgalma szabad. Szállíthatók egyik megyéből a másikba minden engedély nélkül. A kivitel azonban tilos.

Bármilyen engedély, vagy permisz, bármilyen céllal vagy formában adták ki és bármelyik miniszter vagy hatóság által is és bármilyen indoklással a mai naptól kezdve érvénytelen, kivéve, ha az export üzletet az állam maga kötötte az idegen államokkal.

A buza ára.

6. szakasz. A lekosság és a hadsereg élelmezésére összegyűjtendő buza maximális ára 250 leu.

7. szakasz. Ezen az áron kívül az állam biztosít mindazoknak a termelőknek, akik bármilyen címmel visszatartott búzát beszállítják, 50 leu külön díjat (premium), ha a közéleti, vagy a hadsereg élelmezési céljaira adja el. A premiumra való jogot a legfőbb gabonavásárló-bizottság állapítja meg és a pénzügyminiszter fizeti ki.

8. szakasz. Az 1922. évi őszi vetés bizo-

vított a császári csapatokkal. Ekkor történt az az emlékezetes merészsége, hogy lovagi ostorával kergette el az ágyúira özőnlő ellenséges katonákat mondván: Das sind meine Kanonen.

Ugyancsak ekkor vesztette el egyik ujját is. Febr. 7-én este érkezett Bem Dévára s itt tényleg csatlakozott hozzá a várva-várt Beke-féle tartalék. Bem most már erőhöz jutva, ellcsigázott seregének febr. 8-át pihenőül adta (a császáriak sem zavarták a napon, mert értesültek arról, hogy erősítést kaptak). Febr. 9-én megfordul s maga támadva vivja ki a diadalt a híres piskii csatában. Puchner osztrák generális mintegy 10 ezernyi serege üldözőből üldözött lett.

Petőfi a piskii csatában nem vett részt. Őt Bem 8-án este futárként Debrecenbe küldte, ahol cikket írt a Bem visszavonulásáról s kiadta az ugyancsak erről a visszavonulásról szóló versét: Négy nap dörgött az ágyu... címmel, Debrecenből keltezve. Ma is megrázza az embert annak a szenvedésnek az olvasása, melyet részben hideg és fagy, részben az ellenség okozott a visszavonulóknak s amiket Petőfi ebben a költeményben oly élénken tud éreztetni.

sítására és állami támogatásra minden bevetett hektár után 200 leu premiumot fizet az állam. A bevetett területek nagyságát a földmivélsügyi miniszterium állapítja meg és a premiumokat a pénzügyminiszter fizeti ki.

9. szakasz. A buza és rozs malomtermékeinek árát a kormány fogja megállapítani, természetesen tekintettel a fenti maximális árakra.

Szabad kereskedelem.

10. szakasz. Repcefélék, sárga mustár, fekete és vörös mustár, vadrepce, mák, lenmag, kendermag, napraforgó és tökmag, valamint ennek termékeinek belső kereskedelme teljesen szabad.

A burgonya kontingentálása megmarad.

11. szakasz. Ezen évben a burgonyatermés, újabb intézkedésig, kontingentálva marad.

Permiszek.

12. szakasz. Ezen hirdetmény kiadásának napjától, bármilyen permisz kiadása tilos, azok is, amelyek engedélyezése iránti kérvényt már beadták, de nem intézték el. A kontingentáláson kívül eső permiszek ez év július 16-án vesznek el érvényüket. Azok után a gabonamennyiségek után, amelyeket eddig a dátumokig szállítják ki, az eddig érvényben volt kiviteli díjakat kell fizetni.

13. szakasz. Azoknak az egyéneknek a permisze, amelyet a kontingentális mennyiség maximális áron való beszállítás alapján adtak ki, továbbra is érvényes.

Ezeknek a kiviteli taxáját és egyéb díjait úgy számítják, ahogy a permisz kiadása napján volt érvényben.

NAPI HIREK.

— Személyi hir. Stern Adolf facsádi rabbi, akit a helybeli zsidó hitközség rabbijává választott meg, a napokban Szászvárosra járt. Az ez alkalommal tartott istentiszteleten szép és magas szárnyalású prédikációkat mondott. Az új rabbi — a lakáskérdés miatt — csak szeptember elsején fogja elfoglalni állását, amikor beiktatása a szokásos ünnepélyességek között fog megtörténni.

— Eljegyzés. Herczeg Sándor Csernakeresztúrról és Kozma Rózsika Déváról f. hó 16-án, vasárnap tartották eljegyzésüket Déván.

— Házasság. Török Zoltán dévai kath. reáliskolai tanár és Kreffly Margit urleány f. hó 20-án, csütörtökön tartották esküvőjüket Déván.

— Az erdélyi róm. katolikus státus közgyűlése. Az erdélyi róm. katolikus státus novemberben szokta tartani évi közgyűlését. Az idén ettől a szokástól eltért és a közgyűlést augusztus 10-én fogja megtartani. Ekkor fogja ugyanis gróf Majláth Gusztáv Károly püspök 25 éves főpásztori jubileumát a maga részéről megünnepelni. Majláth püspök 25 évvel ezelőtt augusztus 10-én elnökölt első ízben a státus ülésén.

— A piskii gyermekzenekar éjjeli zenéje Dr. Gróza Péter képviselőnek. A C. F. R. gyermekzenekar, amely f. hó 15-én Kolozsváron hangversenyzett, f. hó 16-án, vasárnap este Dr. Gróza Péter dévai kerületi képviselőnek, aki éppen Kolozsváron tartózkodott, tisztelete és szeretete jeléül közel egy órás éjjeli zenét adott. Dr. Gróza Péter személyesen jelent meg a talentumos kis zenészek között és úgy azoknak, mint fáradhatatlan tanítójuknak, Toducza karmesternek meleg szavakkal köszönte meg a kedves ünnepeltetést.

— **Közgyűlés.** A Hátszegen székelő „Hunyadmegyei Első Takarékpénztár R. T.” f. hó 30-án rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgysorozatában többek között az alaptőke felemelése is szerepel. Az 1872-ben alakult magyar pénztárszövetkezeti jogelődnek örököst s most az alaptőke felemelésével újabb jelét adja életképességének. A közgyűlésre szóló meghívókat Mara László intézeti elnök már szétküldte.

— **Halálozás.** Városunkban egy általánosan ismert és tisztelt matróna dőlt ki az életről: Néhai Földes Zsigmond tanító özvegye f. hó 25-én 88 éves korában meghalt. A magas kora dacára is mindvégig szellemi frissességgel bíró urinő halála városszerte mély részvétet keltett. Temetése f. hó 27-én a piacon levő házból nagy részvét mellett ment végbe. A gyászbeszédet a következő gyászjelentés tudatta: Mély megilletődéssel tudatjuk úgy a magunk és minden rokonok, ismerőseink nevében, hogy özv. Földes Zsigmondné szül. Kosztin Terézia folyó hó 25-én éjjel fél 12 órakor 88 éves korában, hosszas szenvedés után jóbblétre szenderült. Az elhunyt hült tetemeit f. hó 27-én d. u. 5 órakor fogjuk a róm. kath. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent-mise-áldozat f. hó 28-án reggel 8 órakor fog a helybeli róm. kath. templomban az Egek Urának bemutatni. Béke poraira! Szászváros, 1922. évi július hó 26-án. Rápolthy család.

— **Változások a helybeli államrendőrségnél.** Megirtuk már, hogy Branga János helybeli rendőrfőkapitányt Sepsiszentgyörgyre helyezték át. Az áthelyezett rendőrfőkapitány részben azért, mert sérelmes volt reá nézve az incadrálás, részben pedig nem akart szülő városától megválni, állásáról lemondott. A lemondás elfogadtatott. Ugyancsak áthelyezték — és pedig Deésre — Szöllősy János rendőrfőkapitányt is, aki az imperium előtti időkben Marosvásárhelyen rendőrfogalmazó volt. Ő is sérelmesnek találta az áthelyezést és a rangbeosztását illetékes helyen megfelelőbbé. Mindketten f. hó 20-án adták át hivatalaikat Boér Emil vármegyei főjegyzőnek, mint a prefektus megbizottjának. A helybeli államrendőrség ideiglenes vezetésével Secarea János direktor bizatott meg. Branga János főkapitány távozása a városi polgárságban mély sajnálkozást keltett, mert a nevezett főkapitány eddigi működésével az itten élő nemzetek közötti békés egyetértésnek és az egymásra való utaltság felismeréséből fakadó testvériséggnek nagy barátja volt. Ugy hivatali, mint társadalmi működésével elismerést vivott ki magának. Szöllősy János rendőrfőkapitánytól nem veszünk búcsút, mert reméljük, hogy felebbzése kedvező megoldást fog nyerni. Ő szintén teljesen bírja a polgárság bizalmát és szeretetét.

— **A belügyminiszter jóváhagyta a dévai Fehér Kereszt felépítéséhez szükséges 2 millió leu kölcsön felvételét.** A napokban érkezett le a dévai polgármesteri hivatalba a belügyminiszter átirata, amely jóváhagyja a városi tanács azon határozatát, hogy a Fehér Kereszt felépítéséhez szükséges 2 millió leut a temesvári „Timisan” banktól kölcsönképpen felvegye. Herbay Ágoston dévai polgármester szerdán délelőtt már Temesvárra is utazott, hogy a kölcsönösszeget felvegye. Az építéshez szükséges fa- és vasanyagok legnagyobb része már beszerezett s ha az időjárás kedvez, úgy remélhető, hogy az építési munkálatok ez év őszén már befejezést fognak nyerni. A még szükséges építési anyagok szállítására a kereskedelmi

miniszter kedvezményes áron 38 vagon bocsát a város rendelkezésére. Így fejlődik Déva, amíg Szászváros siet faluvá sülyedni.

— **A muzeum köréből.** Tudomására hozzuk a t. közönségnek, hogy a hunyadvármegyei Subprefecturának 7352—1921. sz. határozatával a hunyadvármegyei muzeumnak (Déva, Str. Saguna No. 10.) házirendje a következőkben nyert megállapítást: 1. Hivatalos órák a nyári időnyen át, azaz április 1-től szeptember 30-ig reggeli fél 8 órától fél 13 óráig és a téli időnyen át reggeli 8 órától 14 óráig. 2. A könyvtár és az oklevéltár kivételével a muzeumnak összes osztályai ingyen tekinthetők meg a hét minden kedd, csütörtök és vasárnapján d. e. 9—12-ig, a többi napokon a hivatalos órákon belül személyenkénti 5 lei díj lefizetése mellett. 3. Iskolák növendékei, tanáraik vezetése mellett, nem nyitási napokon is ingyen tekinthetik meg a muzeumnak gyűjteménytárait, azonban csak abban az esetben, ha az iskola igazgatósága a látogatást a muzeumigazgatónak legalább két nappal előzetesen bejelenti és arra tőle engedélyt nyert. Kivételt képeznek tanáraik vezetése alatt álló tanulmánykiránduláson lévő diák-csoportok, melyeknél az előzetes bejelentés elmaradhat. 4. Szakkutatók és speciálisták a gyűjteménytárakat, az ügyviteli szabályokban foglalt korlátozások mellett, ingyenesen tanulmányozhatják. A hunyadvármegyei muzeum igazgatósága nevében: Mallász, igazgató.

— **Riadalom a moziban.** F. hó 27-én csütörtökön d. u. 6 órakor a „Transsylvania” szállodában működő „Erzsébet” mozivállalatot kellemetlen meglepetés érte. Előadás megkezdésekor a film eddig ismeretlen okból elszakadt s a kerékről lepatanva meggyulladt. A fülkéből kicsapó lángok és füst a közönség között pánikot idézett elő, amely azonban a keletkezett tűz gyors eloltásával csakhamar elült. Egyesek a nagy tumultusban könnyebb sérüléseket szenvedtek. Az előadás — a filmnek egy része elégvén — elmaradt.

— **Megüresedett tanítói állás.** A petrosani román közsébnánya r. t. vulkáni bányagazgatósága a helybeli magyar tannyelvű elemi népiskolájához egy — lemondás folytán megüresedett — osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazása az állami tanítókéhoz mért alapfizetés, családi, drágasági rendkívüli pótlék s egy, a szolgálati évektől függő társulati hozzájárulás. A szolgálati évek az oklevél keltétől számíttatnak. A javadalmazást képezik ezeken kívül: szabad lakás, fűtés, világítás és ételmezei kedvezmény. A teljesen felszerelt és okmányokkal kellően ellátott pályázati kérvény folyó évi augusztus hó 10-ig a vulkáni bányagazgatóság címére küldendő. A megválasztott pályázó az állást folyó évi szeptember hó 1-én köteles elfoglalni.

— **A szászvárosi rom. kir. adóhivatal közleménye.** Az 1922. július havi fényüzési 1 százalékos forgalmi adó, valamint az alkalmazottak utáni 6 százalékos adó az alábbi sorrendben fizetendő be: Augusztus 7-én eszközik a befizetést azok, akiknek családi neve A. B. C. betűkkel kezdődik, augusztus 8-án a D. E. F. betűsök, augusztus 9-én a G. H. I. betűsök, augusztus 10-én a K. L. M. betűsök, augusztus 11-én az N. O. P. betűsök, augusztus 12-én az R. S. T. betűsök, augusztus 14-én az U. V. Z. betűsök és augusztus 15-én a társaságok.

— **Vadászok figyelmébe.** A belügyminiszterium Popovici Valér timisorai kereskedelmi inspektort nevezte ki vadászati felügyelővé Arad-, Temes-, Torontál-, Caras-Severin

(Krassó-Szörény) és Hunyad megyékre kiterjedő hatáskörrel. Állása tisztelbeli és azzal fizetés nem jár. A felügyelő kötelessége a vadászenedélyek kiadása a vadászati törvény 37. paragrafusára, a fegyvertartási engedélyek kiadása a törvény 49. paragrafusára értelmében városokban, melyek prefektusi székhelyek, a megyei prefektúra joga, a többi helyeken pedig a főszolgabíróké.

— **A Magyar Szövetség ujjászervekedő nagygyűlése aug. 6-án lesz Kolozsvárt.** Bár a Szövetség működését a kormány egyelőre betiltotta, a nagygyűlésre mégis az engedélyt megadta. A nagygyűlés legfontosabb tárgya az alapszabályok módosítása s a romániai magyarság magatartásának végleges szabályozása. E fontos gyűlés iránt országszerte nagy az érdeklődés. Reméljük, hogy a szászvárosi és algyógyi magyarság köréből is számosan fognak azon résztvenni. A vezetőség ezuton is felhívja a Szövetség, de különösen a választmány helyi és vidéki tagjait, hogy szíveskedjenek minél többen részt venni. Jelentkezni lehet dr. Balogh János ügyvezető elnöknel. Amennyiben kedvezményes vasuti jegyek lesznek, tőle átvehetők. Elszállásolásról a kolozsvári bizottság gondoskodik.

— **Két tanári állás a petrosényi polgári iskolánál.** A petrosényi római katolikus polgári fiúiskolához két okleveles nőtlen tanárt keresünk. Fizetési feltételek: havi 1200 leu, fűtés, lakás, világítás. Ezenkívül olcsó ételmezés. Az egyiknek a román és német nyelv tanítására képesítettnek kell lennie, vagy legalább birnia kell e nyelveket teljesen szóban és írásban. Szükség esetén az egyik nő is lehet. Róm. kat. plébánia hivatal, Petrosény.

Nyomdász-tanonc azonnali belépéssel felvétetik.

— **Az alsókollegiumi tennispályán nagy élvezettel tenniszeznek az ifjuság.** A jó levegőjű, árnyas fákkal körülvett pályára felhívjuk a közönség figyelmét s a még üresedésben levő helyekre Kádár Zoltán h. tanárnál lehet feliratkozni a kollegiumban. Az igen szerényen megszabott havi tagdíj 20 leu, melyhez 20 leu beiratkozási díj járul; a tagok kapnak labdát, még kölcsön rakettet is.

— **Szüreti multság.** Az „Erdélyi és Bánáti Grafikai Munkások Szövetségé”-nek dévai IV. kerülete f. évi szeptember hóban nagyszabású jelmezes szüreti multságot rendez, melyre már most felhívjuk a közönség élénk figyelmét.

— **Elkallódó milliók.** Az értékes gyógynövényekben gazdag vármegyénkben nagyon kevesen foglalkoznak gyógynövények gyűjtésével és értékesítésével, ami miatt milliók kallódnak el. A helybeli Graffius-féle gyógyszertár már évek óta igyekszik köztudatba vinni, hogy a gyógynövények gyűjtése hasznos foglalkozás. Hársfa, bodza s egyéb virágokat, gyökereket stb. jó áron vált be s újabban — szezonja lévén — a kerti bodza gyümölcséért (bogyójáért) is 2 leut fizet kg.-ként. Vakációzó tanulók, könnyűszerrel szerezhettek meg naponta 10—20 leut.

— **Elzárással is fenyegetik a jegy nélkül utazókat.** A CFR. igazgatósága átiratot küldött a közigazgatási hatóságokhoz, hogy valamiképpen csökkentsék a vonalain jegy nélkül utazókat, különösen pedig a „zónázó”-k számát. A közigazgatási hatóságok az ilyen utasokat a pénzbírságotól kívül elzárással is megfenyegeti. Így remélik megkönnyíteni némely tulsufolt vonaton a kalauzok munkáját.

— A hunyadmegyei szállodások, vendélsők és korcsmárosok rendkívüli közgyűlése. Csütörtökön, f. hó 20-án délelőtt 10 órakor a hunyadmegyei szállodások, vendélsők és korcsmárosok Déván, a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tartottak, amelynek főbb pontja a tisztújítás volt. Az új tisztikar a következő: Diszelnök: Kalocsay Simon, elnök: Sarkadi Viktor, alelnökök: Doda János és Selley József, titkárok: Nagy Béla és Nádasdy Árpád, pénztárnok: Breier Emil, gazda: Schneider Frigyes, felügyelőbizottsági tagok: Salamon Adolf és Schwartz Náthán. Kisebb keblti ügyek elintézése után a közgyűlés tudomásul vette az ipartársulatnak az országos központhoz való csatlakozását.

— Fauna címen Kolozsváron a „Fauneta” egyesület kiadásában új szaklap jelent meg. Az egyesület és lapja a kis háziállatok fajtenyésztését tűzte ki célul, ezért mindazoknak, akik kis háziállatokat észszerűen és gazdaságosan akarnak tenyészteni, okvetlenül szükséges. Előfizetési ára egy évre 120 leu. Megrendelhető a kiadóhivatalnál: Cluj, Calea Moșilor 30. A lap magyarul, románul és németül jelenik meg.

— Ujból megjelent „Az Élet”. „Az Élet” című Bukarestben megjelenő egyháztársadalmi hetilap, amely az óromániai magyarság egyetlen magyarnyelvű hetilapja, f. év áprilisában kénytelen volt beszüntetni megjelenését. Most jóleső örömmel vesszük, hogy e lap ismét megkezdte áldásos működését és reméljük, most már hosszabb ideig fog egzisztálni. Előfizetési ára egész évre 80 leu, félévre 40 leu. Megrendelhető a kiadóhivatalnál: Bukarest, Strada Stirbei Voda 9.

— Románia állatállománya elérte a békebeli létszámot. A minisztertanács 1284-922 sz. rendeletében a fajállatok kivételével az összes marhák levágatását engedélyezi. Ezen intézkedését azzal indokolja, hogy megszorításra nincsen szükség, mivel Románia állatállománya elérte a békebeli létszámot. Nem tudjuk ellenőrizni ennek az igazságát, de, ha a minisztertanács mondja, akkor valószínű, hogy úgy is van. Csak hálát adhatunk, hogy valami már megütötte a békebeli mértéket. De hol marad a többi?

— Felhívás! Miután a kormány az „Emke” szervezkedése és gyűlésezési joga elleni tilalmát feloldotta, a taggyűlés országszerte megindult. Felhívjuk városunk és a környék magyarságát, hogy az „Emke” tagjává lenni jelentkezzék. Évi tagsági díj 20 leu. Beiratkozásokat és tagsági díjak befizetését a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” papir- és könyvkereskedésében lehet eszközölni.

— Aki eladni vagy venni akar bármit, az hirdessen a „Szászváros és Vidéké”-ben. Lapunk a megye minden városába, községébe jár s így a hirdetés eredménnyel jár. Hirdetési díjak árszabás szerint.

Szászvárosra érkező vonatok.

Folyó év június hó elsejével a vonatjáratok megváltoztak és pedig a következőkben:

Tövis felől	1 óra 45 pkor	személy v.
„ „	3 óra 19 pkor	gyorsvonat
„ „	9 óra 36 pkor	személy v.
„ „	10 óra 39 pkor	Orient exp.
Arad felől	2 óra 43 pkor	gyorsvonat
„ „	4 óra 14 pkor	személy v.
„ „	17 óra 39 pkor	„ „
„ „	19 óra 32 pkor	Orient exp.

Ezenkívül Szászváros és Soborsin között külön vegyes vonat közlekedik, amely ide érkezik 9 óra 12 pkor és innen indul 15 órakor.

— Uj vállalkozás. Szászvárosban a napokban egy életre való vállalat alakult, amely a város külső és belső teherszállítását autókcal óhajlja lebonyolítani. Egyelőre Rudolf Arthúr műszaki vezetése mellett egy teherautó van működésben, de a többiek beállítása is folyamatban van. Az iroda a Főtéren fog megnyitni.

Eladó ház. Hegy-utca 3. sz. alatti ház szabad kézből eladó. Ugyanott teherhordó kocsik, lószerszámok, gazdasági felszerelések eladók. Értekezhetni fenti szám alatt Boér Gergely-nél. 8 2-3

Autó-fuvarozás!

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy ujonnan vásárolt 6 személyre való

autónkon ugy helyben mint vidékre

olcsó árban fuvarozást vállalunk.

Tisztelettel: 11 1-3

Trif és Nasta

Szászváros, „Central” szálloda.

VESZEK:

Ócska vasat, rezet, horganylemez hulladékot, (használt fürdőkádakat) bármilyen mennyiségben. Helyszínről való elszállításról gondoskodom.

13 1-3

Tisztelettel:

Schlein Samu

Szászváros, Varga-u. 3. Kispiactér.

ERZSÉBET MOZI.

Ma vasárnap július hó 30-án délután 6 és este 8³⁰ órakor

A pénz ördöge

6 felv. dráma. Nordisk-film.

A csütörtöki jegyek

a mai napra érvényesek.

Figyelem! Kezdet d. u. 6 órakor este 8³⁰ ”

Saját villany!

Eladó női varrógép

teljesen új. — Cim: Lazaroiu János kereskedő, Szászváros, Főtér. 7 3-3

Értesítés!

Alólírott üzletében állandóan kaphatók: mindenféle fűszerárúk és a már előnyösen ismert fajborok literenként 8, 10, 12, 14 leuért, jégbe hűtött palacsör s egyéb szeszes-italok stb.

Legujabban érkeztek:

kretonok, delinek, batisztok, mosható férfiruha szövetek, különböző minőségű cipőbéléshez való sárgaváson stb.

Heti és országos vásárok alkalmával nagy választéku kézműáru sátram a piacon áll!

Tisztelettel: Bugán János kereskedő

Szászváros, Ország-ut. Ugyanitt eladó egy jókarban levő vas gyermekágy matraccal. 10 2-3

Ujabb árjegyzéket bocsájtott ki

Löwy Sándor versenyáruháza Petrozsényben

a raktárán lévő nyári árúkról, melyek a mai horribilis árak mellett igazán olcsóknak mondhatók, és pedig:

1 méter dupla széles cérna ceig	—	—	—	59—	Lei
1 „ szimpla széles „	—	—	—	27—	„
1 „ kaki mosó uri ruhára	—	—	—	59—	„
1 „ schiffon és vászon fehéreneműre	—	—	—	23—	„
1 „ zefir és kanavász	—	—	—	27—	„
1 „ ingzefir	—	—	—	29—	„
1 „ gabardin szövet minden színben	—	—	—	51—	„
Kész női ing fehér és színes	—	—	—	57—	„
Kész férfi ing fehér finom schiffon	—	—	—	115—	„
Kész „ munkások részére	—	—	—	81—	„
Kész alsónadrág cérvászonból	—	—	—	71—	„
Delinkendő óriási színválasztékban	—	—	—	27—	„
Nyári szövet férfi ruhára való	—	—	—	99—	„
„ „ „ „ „ tiszta gyapju	—	—	—	195—	„

Ezenkívül még sok fel nem sorolt cikket hozok forgalomba a nálam szokásos olcsó árakon és kérem a nagyérdemű vásárló közönséget, hogy mielőtt bárhol akarna bevásárolni, először nálam győződjön meg árainról.

Tisztelettel:

Löwy Sándor versenyáruháza Petrozsény.

155 22—